

PETITS RELATS DE 1939

I. Als boscos de darrere el **Pago** els republicans hi tenien instal·lada una metralladora amb dos soldats. Un disparava i l'altre li servia la munició. Disparaven als franquistes que intentaven accedir a la posició des de la carretera. L'exèrcit de Franco havia col·locat la seva artilleria a **Cantallops**, a la zona del **Cap de Grill**. Des d'allí van disparar contra la metralladora republicana i van encertar de ple, causant la mort dels dos soldats.

Com que ningú els va enterrar van ser menjats per les guineus. La metralladora va restar molt temps al mateix lloc; era una *màxim*.

II. Les últimes unitats republicanes estaven formades per dinamiters, encarregats de derruir tots els ponts dels camins i carreteres per dificultar l'avenç franquista. En un dels ponts, passat el **Collet**, a la plana de can **Ravella**, els dinamiters es van precipitar i van fer explotar la dinamita quan encara hi passaven soldats. Van provocar un nombre indeterminat de morts i ferits. També van matar uns cavalls.

Els veïns de les cases properes van recollir els ferits i els van portar a casa seva. A un soldat, tota l'aigua que s'empassava li sortia per una ferida que tenia a la panxa.

III. A **Ordal** va succeir un altre fet desgraciat, concretament al carrer de sant Jordi. En una casa d'aquest carrer, dos germans s'havien amagat durant tota la guerra per no haver d'anar-hi. Al migdia del 23 de gener, quan **Ordal** va ser "*alliberat*" pels regulars de la 13 divisió, els dos germans van sortir del seu amagatall amb tan mala sort que uns franquistes, que passaven per allí, els van confondre amb soldats republicans i els hi van endegar uns trets.

Un d'ells va morir i l'altre es va escapar dels trets per darrere la casa, en direcció al Maset.